

TRANSLATING
CULTURES

The Book of Summaries

КУЛТУРЕ
У ПРЕВОДУ

Зборник резимеа

University of Belgrade
Faculty of Philology
Belgrade

Универзитет у Београду
Филолошки факултет
Београд

Natasa Simić
Some elements of successful translation of legal originals from English 246

Maja Miličević, Tihana Kraš
Subject pronoun interpretation in Italian and Serbian by translators from English 251

Goran Milenković
*Lend Us a Loan of Your Noserag to Wipe My Razor: a Translation
of the Singularity of Reality to the Universal Language of James Joyce's Ulysses*..... 254

Jelena Vujić
Tesla's Translations of Poetry by J. J. Zmaj..... 256

Nevena Miletović, Bojana Mitov
Translation of *The Raven* in the light of diachronic changes 258

Sandra Josipović
The Reception and Translation of the Work of James Joyce, Ezra Pound,
Rebecca West and Evelyn Waugh in the 1945-1965 Socialist Republic of Serbia 260

Boško Francuski
Lost in Translation: The Case of Harry Potter Novels..... 262

Anete Đurović
Lost in translation: Selected problems of audiovisual translation 266

Biserka Veleva
Lost in Translation..... 270

Ivana Lončar
Mesa camilla: lost in translation 274

Zorica Kovačević
The importance of indirect translation as the initiator
of the contact between language communities..... 278

Đorđe Božović
Indeterminacy of Translation and the Theories of Meaning 280

Andrea Stojilkov
Behind a Name: The Contemporary American Novel
and the Preservation of Allusion in Serbian Translations 282

Tanja Cvetković
Cultural transposition in the Serbian text of *The studhorse man*..... 284

Miloš D. Đurić
Variations in Translating English Computer Terms into Serbian 286

Ivana Knezević
The Problems of Translation of Nonequivalent Lexemes of Theological Works in English..... 288

Ljubica Vojinović
"Non ero qui, non ero là: The question of language in the works of Božidar Stanišić" 289

Наташа Д. Симић Неки елементи успешног превођења правних изворника са енглеског језика.....	245
Маја Миличевић, Тихана Краш Интерпретација заменица у италијанском и српском језику код преводаца са енглеског језика	249
Горан Миленковић <i>Молио бих Ваше марамче да обришем бритву</i> : превод сингуларитета стварности на универзални језик Уликса Џемса Џојса	253
Јелена Вујић Теслини преводи Змајеве поезије на енглески	255
Невена Милетовић, Бојана Митов Превод <i>Гаврана</i> у светлу дијахронијских промена	257
Сандра Јосиповић Рецепција и превођење дела Џејмса Џојса, Езре Паунда, Ребеке Вест и Ивлина Воа у периоду од 1945 до 1965 у СР Србији.....	259
Бошко Француски Изгубљено у преводу: случај Харија Потера.....	261
Anete Đurović Lost in translation: Odabrani problemi audiovizuelnog prevođenja	265
Бисерка Велева Изгубени в превода	269
Ivana Lončar <i>Mesa camilla</i> : izgubljeni u prijevodu	273
Зорица Ковачевић Значај посредног превођења у успостављању контаката између језичких заједница ...	277
Ђорђе Божовић Неодређеност превода и теорије значења	279
Андреа Стојилков Шта то крије име? Савремени амерички роман и очување алузија у српском преводу ..	281
Танја Свевковић Transpozicija kulture u srpskom tekstu romana <i>The studhorse man</i>	283
Милош Д. Ђурић Варијације у превођењу енглеских компјутерских термина на српски језик	285
Ивана Кнежевић Проблематика превођења безеквивалентне лексике теолошких радова на енглески језик ...	287
Љубица Војиновић "Non ero qui, non ero là: The question of language in the works of Božidar Stanišić"	289

Бошко Француски

Универзитет у Београду, Факултет политичких наука

Изгубљено у преводу: случај Харија Потера

Сажетак

Широм света прослављени романи о дечаку Харију Потеру несумњиво су постали тако чувени због мајсторства своје ауторке – Џ.К. Роулинг да осмисли занимљиве заплете и бројне авантуре ликова у тим романима, али и захваљујући њеном вештом поигравању енглеским језиком, као што су на пример измишљање имена ликова и имена места, чиме Роулингова у својим делима успешно ствара фантазмагоричну атмосферу.

Читаоци ових романа у преводу, међутим, могу понекад бити лишени уживања у домишљатости и духовитости британске ауторке, јер превођење тих имена на било који други језик представља прави изазов. Да би створио исту атмосферу у циљном тексту преводаца, наиме, не само да мора одлично да влада енглеским језиком, него и његово познавање британске средине и културе мора да буде на завидном нивоу. Ова имена су тако сугестивна и симболична да су њихова значења и конотације често кључни за разумевање смисла текста а понекад и саме радње и заплета. У науци, иначе, изузетан значај имена наглашавају стручњаци који се у домену ономастичких студија баве проучавањем етимологије и значења како личних имена људи (антропонимија) тако и места, односно географских појмова (топонимија), док се у теорији књижевности истиче важна улога карактонима. У неким случајевима је, нажалост, веома тешко пренети све елементе изворног текста и културе у превод на циљни језик, а понекад преводаца и нема избор, за шта је најбољи доказ име главног јунака које је заштићено ауторским правима и мора да остане исто на свим језицима на које се преводу романи о Харију Потеру, без обзира на његов прави смисао који би читаоцу био сугестиван од самог почетка.

У раду ће бити анализиран однос различитих преводаца романа о Харију Потеру на српски језик према препрекама на које наш читалац наилази док се упознаје са новим ликовима и местима, као и преводачки поступци помоћу којих се ти преводи могу побољшати како би се и за циљну публику створила иста атмосфера као што је она у изворном тексту.

Кључне речи: Хари Потер, српски преводи, британска култура, топономастика, антропономастика, карактоними, преводачки поступци.

Boško Francuski

University of Belgrade, Faculty of Political Science

Lost in Translation: The Case of Harry Potter Novels

Summary

The fame of Harry Potter novels and their author is undoubtedly due to J.K. Rowling's mastery in imagining interesting plots and numerous adventures of her characters, but also to her skilful play with the English language, namely: inventing their names, as well as the names of places where events happen, which successfully create a fantasmagoric atmosphere in these works of art.

On the other end of the reception process, the readers of the translated novels may be deprived of enjoying fully the wittiness of the writer, since rendering these names into another language represents a challenge for the translator who, besides being fluent in English, also needs an extensive knowledge of British culture in order to create the same atmosphere in the target text. These names are so suggestive and symbolic that their meanings or connotations are sometimes crucial for the plot. Experts in onomastic studies, especially toponomastics for place

names and anthroponomastics for personal names, have revealed how great the significance of names is, while in literary studies the value of charactonyms is also appreciated. However, in some cases it is extremely difficult to transpose all the elements of the source text and the source culture into the translated version, while at times the choice is not even on the translator – the best proof for the latter is the main protagonist's name, which is a trademark and has to remain the same in all the languages of the world, regardless of its real meaning which would have been suggestive to the reader from the very start.

The aim of this paper is to demonstrate the translation procedures used by the translators of Harry Potter novels into Serbian, illustrating the extent to which they have managed to create the same atmosphere for the target reader and adding a few suggestions for improving the translations which have been analysed.

Key words: Harry Potter, Serbian Translations, British Culture, Toponomastics, Anthroponomastics, Charactonyms, Translation Procedures.